

Lázár Tibor

*A Budapest XIV. Kerületi Szent István
Gimnázium*

„Hagyomány és innováció”

című vezetői programja

2018-23

2018. március 28.

Intézményvezetői program

*"Nem mindig lehet megtenni, amit kell, de mindig meg kell tenni, amit lehet."
(Bethlen Gábor)*

Bevezetés

A Budapest XIV. Kerületi Szent István Gimnázium az ország és a főváros egyik legrangosabb nevelő és oktató intézménye. 2011-ben és 2012-ben az ország 2. legjobb középiskolájának minősítette összetett szempontok szerint egy felmérés, de az elmúlt évek valamennyi középiskolai rangsorában az ország 10 legjobb tanintézménye között szerepelt a gimnázium. A több mint 100 éves épület falai között az elmúlt időszakban több mint tízezer diák tanult, közel hatszáz pedagógus tanított tizenhat igazgató vezetése alatt. Az elmúlt 116 év erősen változó eseményei ellenére az „István” olyan szellemi műhely tudott maradni, ahol a stabil értékrend, a hagyományok tisztelete magas szintű tudással és a megújulás képességével ötvöződött.

2003. augusztus 1-jétől vagyok a Szent István Gimnázium vezetője. 1992-től pályakezdőként itt kezdtem tanítani történelmet és földrajzot, majd közgazdász-tanár diplomát szereztem, és elvégeztem a közoktatás-vezetőképző szakot. Évekig tudatosan készültem a vezetői hivatásra, és hosszas mérlegelést követően pályáztam az igazgatói feladatra. 2008-ban másodszor is óriási bizalmat kaptam a nevelőtestületemtől, az alkalmazotti közösségtől, a szülőktől és a diákságtól. 2013-ban újra pályáztam egy olyan időszakban, amikor gyökeresen megváltozott az oktatáspolitikai, a fenntartó és a működtető, az igazgatói szerepkör. Az új koordinátarendszer megismerésének, belső megtapasztalásának igénye is sarkallt arra, hogy ismét tanuljak. Tanfelügyelő, minősítő szakértő, illetve egyben szaktanácsadó is lettem, s e szerepkörökben hatékonyabban tudtam segíteni a tantestület tagjait is az új elvárásrendszerhez való igazodásban. A vezetői programomban megfogalmazott célokat és feladatokat többségében sikerült teljesítenem. Az elmúlt közel tizenöt évben vezetőként több program realizálását élhettem át, és ez idő alatt egy álmom továbbviteleként megerősödött bennem az újabb ötéves vezetői ciklus iránti elkötelezettség. Megítélésem szerint a Szent István Gimnáziumnak a XXI. században is értékadó és -közvetítő iskolaként kell működnie a magyar közoktatás középfokú rendszerében, s egyben meg kell felelnie mindazon kihívásoknak, amelyeket napjaink gyorsan változó világa megkövetel. Az elkövetkezendő öt évben szeretném biztosítani a folytonosságot és stabilitást, létrejött értékeink továbbvitelét, valamint az eddigi erősségeinket gazdagító megújulást, melyek ugyanakkor korunk veszélyeinek kritikus szűrőiként is érvényesülnek.

1. Helyzetértékelés

1.1 A Szent István Gimnázium eredményeinek továbbvitele

1.1.1 Oktató munkánk

A Szent István Gimnázium az egyéni és tömeges tehetséggondozás szigete. Tehetséges tanulókat veszünk fel, és tehetséges tanáraink hozzáadott értéke mérhető eredményeket produkál. A Szent István Gimnázium a 90-es évek végétől kezdve az ország és Budapest egyik legjobb gimnáziumává vált a tanulmányi eredmények statisztikai alapján. Ennek a jó szintnek a fenntartása igen nagy próbatétel volt az elmúlt években. Az iskolák rangsorában elfoglalt helyünk az elmúlt időszakban stabilizálódott, az ország tíz legjobbjai közé tartozunk. Az elmúlt 100 év legjobb statisztikáját produkálta gimnáziumunk 2011-ben. Az ország 2. legjobbjának nyilvánította egy összetett vizsgálati eredmény alapján az oktatási szakma. Még nagyobb elismerés számunkra, hogy 2012-ben újra 2. legjobbak lettünk. (1. sz. táblázat).

Név	Város
Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	Budapest 8.
Szent István Gimnázium	Budapest 14.
Lovassy László Gimnázium	Veszprém
Révai Miklós Gimnázium és Kollégium	Győr
ELTE Apáczai Csere János Gyakorló gimnázium	Budapest 5.
ELTE Trefort Ágoston Gyakorlóiskola Hat évfolyamos Gimnázium	Budapest 8.
ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium	Budapest 14.
Eötvös József Gimnázium	Budapest 5.
Városmajori Gimnázium	Budapest 12.
Piarista Gimnázium	Budapest 5.
Krúdy Gyula Gimnázium	Nyíregyháza
Nyugat-magyarországi Egyetem Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	Szombathely
Kempelen Farkas Gimnázium	Budapest 22.
Herman Ottó Gimnázium	Miskolc

1. sz. táblázat: A gimnáziumok sorrendje 2011-ben a 100 legjobb magyar középiskola című kiadvány felmérése szerint

A rangsor összeállítója 80%-ban a mérhető eredményeket (2011-es közép- és emelt szintű érettségi, kompetenciamérés, OKTV döntősök száma) vette alapul. 12%-ban az iskola tanulmányi szolgáltatásait (oktatott idegen nyelvek, fakultációk, szakkörök, korrepetálások, tehetséggondozó foglalkozások száma, termek felszereltsége, szaktantermek és nyelvi laborok, egy diákra jutó könyvtári könyvek száma,..) és 8 %-ban kényelmi szolgáltatásokat (iskola megközelíthetősége, sportolási, ebédeltetési, ruhatárolási lehetőségek, szabadidős játékok, számítógépek száma,..) vette figyelembe.

2013-as tanulmányi eredmények alapján az ország 3. legjobb, 2014-ben a 11., 2015-ben a 4. és 2016-ban a 8. legjobb középiskolája lettünk. 2013-ban a hozzáadott érték vizsgálata alapján Budapesten az 1. és az országban a 10. legjobb eredményt értük el.

Rangsor	Intézmény
1.	Budapesti Fazekas Mihály Általános Iskola és Gimnázium
2.	Budapest V. kerületi Eötvös József Gimnázium
3.	Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium (Budapest)
3.	Budapest XIV. kerületi Szent István Gimnázium
3.	ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium (Budapest)
6.	ELTE Trefort Ágoston Gyakorlógimnázium (Budapest)
7.	ELTE Apáczai Csere János Gyakorlógimnázium és Kollégium (Budapest)
8.	Városmajori Gimnázium és Kós Károly Általános Iskola (Budapest)
9.	Lovassy László Gimnázium (Veszprém)
10.	Budapest XXII. kerületi Kempelen Farkas Gimnázium

2. sz. táblázat: A gimnáziumok sorrendje 2013-ban a 100 legjobb magyar középiskola című kiadvány felmérése szerint

Rangsor	Intézmény
1.	Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium
2.	Budapest V. Kerületi Eötvös József Gimnázium
3.	ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium (Budapest)
4.	Budapest I. Kerületi Toldy Ferenc Gimnázium
5.	Deák Téri Evangélikus Gimnázium (Budapest)
6.	Városmajori Gimnázium és Kós Károly Általános Iskola (Budapest)
7.	ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium (Budapest)
8.	Budapest XIV. Kerületi Szent István Gimnázium
9.	Kazinczy Ferenc Gimnázium és Kollégium (Győr)
10.	Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium

3. sz. táblázat: A gimnáziumok sorrendje 2016-ban a 100 legjobb magyar középiskola című kiadvány felmérése szerint

Az eredmény hátterében diákjaink kiváló tanulmányi eredményei, pedagógusaim kiváló pedagógiai munkája és fenntartónk támogatása áll. Egy-egy évfolyam kicsit „gyengébb” teljesítménye adja az adott évben az iskolák kompetenciamérési, illetve érettségi eredményeit és a felvételi összpontszámot figyelembe vevő vizsgálatok eredményét.

A pályairányultság indokolja a reáliák erősségét, amelyet az emelt óraszámú matematikaoktatás, a „tagozatok” (matematika, természettudományos), diákjaink továbbtanulási szándéka is bizonyít. A rendszerváltást követően a közgazdasági és jogi pályák népszerűsége drasztikusan növekedett, mára a szakma telítődött is. Jól képzett mérnökökre, informatikusokra, kutatókra továbbra is egyre nagyobb szüksége van társadalmunknak, amit ma már a hivatalos oktatáspolitikai is hangsúlyoz. Diákjaink továbbtanulási irányát jól mutatja, hogy az elmúlt négy évben gyerekeink 40%-a a

Budapesti Műszaki Egyetemen tanult tovább piacképes (informatikus, közlekedés-, villamos-, építész-, építőmérnöki) mérnöki szakokon (4. sz. táblázat). Természetesen nem kívánunk lemondani a gimnáziumi képzés reneszánsz óta öröklődő „arts humanitatis” jellegéről.

	2008.	2012.	2017.
Műszaki (BME)	40 %	39,5%	38%
Gazdasági (BKE)	25 %	24,5%	21%
Orvosi	11 %	9,5%	11,5%
Jogi	4 %	3%	4%
Egyéb	20 %	23,5%	25,5%

4. sz. táblázat: Végzős tanulóink továbbtanulása

Diákjaink felsőfokú intézményekbe történő sikeres felvételi felkészítése folyamatosan kiváló. A hatév folyamatos képzés bevezetése, a piaci igényekhez igazodó szerkezetváltásaink, a helyi tanterveink elkészítése, az állandó fejlődés, továbbképzés felerősítette tehetséges diákjaink tehetséges tanárok által történő felkészítését és annak sikerét.

Versenyeredményekben az elmúlt években nemcsak tartani tudtuk eddigi értékeinket, hanem az eredményesebb szereplés látványosan javult, elsődlegesen a profilképben nem hangsúlyozott tantárgyakban, jelezve hogy a tantárgyi pluralitás elve szélesíti a sikerpalettát (magyar nyelv és irodalom, dráma, idegen nyelvek) (5. sz. táblázat).

2013/2014.	2014/2015.	2015/2016.	2016/2017.
1. hely: dráma	2. hely: dráma	1. hely: kémia	1. hely: német
4. hely: kémia	4. hely: kémia	1. hely: informatika 1	3. hely: dráma
	5. hely: informatika	2. hely: magyar irodalom	5. hely: kémia
	5. hely: spanyol	5. hely: földrajz	
		5. hely: informatika 2	

5. sz. táblázat: Az OKTV-n elért legszebb eredményeink (1-5. hely) 2013-2017 között

1.1.2 Nevelő munkánk

Tanárkollégáimmal kezdetektől fogva hitet tettünk pedagógusi pályánk nevelési elveinek gyakorlása mellett, miszerint nemcsak tanítunk, oktatunk, hanem elsődlegesen nevelünk. Azt a nevelési értelemben vett konzervatív értékrendet vállaltuk fel, melyben a hagyományörzés és tisztelet, mások megbecsülése és elfogadása, önfegyelmű magatartás, önkontroll kialakítása, a tehetség mellett a szorgos munka megbecsülése szerepel. Az új köznevelési törvény megjelenése előtt mi már ennek szellemében dolgoztunk. A szülő a gyermeke számára második otthonnak tekinti a Szent István Gimnáziumot. Tudja, hogy ha a diák viselkedése, szellemi fejlődése, öltözködése nem megfelelő, akkor a szülővel együtt (és nem helyette és nélküle) próbáljuk megoldani a problémát. A napi pedagógiai munkánk egyre nagyobb és egyre nehezebb részét teszi ki nevelő tevékenységünk, de a visszajelzések bizonyítják ennek sikerét és jövőbeli fontosságát.

Minőségi fellendülést mutat az iskolai hagyományokat reprezentáló ünnepségek, rendezvények magas színvonalon történő megszervezése és lebonyolítása (karácsonyi koncert, szalagavató, ballagás). Testvérkapcsolataink (Székelyudvarhelyi Tamási Áron Líceum, Komáromi Selye János Gimnázium, Comenius és Erasmus kapcsolatok) számát

is növeltük, ezek lebonyolítását évről évre tartalmasabbá tettük. A nyári táborok (Tiszapüspöki) továbbra is összekapcsolódnak iskolánkkal, „Tiszapé” népszerűsége miatt már sajnos limitálni kellett a résztvevők számát is (200-250 tanuló). A bejövő „Istvános” diákoknak a kerületi, soltvadkerti táborban gólyatábort (szinte mindenkinek), az iskola diákságának télen a tanítási napok átszervezésével síszünetben sítábort szervezünk nagy sikerrel (200 tanuló sítáborokban, 150 tanuló síhétvégeken). A mindennapos testnevelés realitása, a nagyon sok sportágban elért sikerünk tükrözi az „ép testben ép lélek” valóság tartamát.

Összességében elmondható, hogy sikerült az iskola erőneveinek tartott értékeket megtartani és tovább vinni.

1.2 A Szent István Gimnázium megújítása az elmúlt 5 évben

A vezetői programomban 15 alponban fejtettem ki az intézményi megújítás szándékát. „Kisebb, de hatékonyabb intézmény” a képzés struktúrájának módosítását jelenti, hiszen kimenő rendszerben még egy ötévfolyamos (ún. NYEK) osztály jelen van, és már a „régijű” négyévfolyamos osztályunk felmenő rendszerben teremti meg a harmonikusabb szerkezetünket. Két hatévfolyamos osztályt tehetséges tanulókkal könnyebben töltöttünk fel az elmúlt években, és nyolcadikosoknak is két osztályt hirdetünk. A természettudományos osztályunkat „tagozatosítottuk”, növekedett a fizika, a kémia, a biológia órák száma, valamint valamennyi osztályunk esetében az informatika tantárgy óraszám is. A két újonnan induló négyévfolyamos osztály beindítása látványos „rendszerfelborulás” nélkül, ugyanakkor sikeresen történt. Bár szűkülünk (23 osztályról 21, majd 20 osztályra), de eredményeink már mutatják a sikert (2017-es kompetenciamérések). Budapest lakossága, így a tanköteles korú gyerekek száma, illetve a tehetséges tanulók száma is csökkent az utóbbi időben. Nekünk statisztikailag sohasem jelentett problémát a beiskolázás, de egy tömeges tehetséggondozó gimnáziumként már érzékeltük a változás negatív jeleit. Ez a szűkülés a 6 évfolyamos osztályaink esetében (3 párhuzamos osztály helyett 2 osztály/évfolyam) növelte a tehetséges diákjaink arányát és eredményességét. 20 osztállyal és kb. 670-680 fős tanulói létszámmal stabilan tehetséggondozó iskola tudunk maradni.

A szimmetria előnyei: két 6 évfolyamos és két 4 évfolyamos

A két 6 és a két 4 évfolyamos osztályunk már bizonyította a párhuzamosságban rejlő előnyöket. Összevonjuk őket már most is az első-és második idegen nyelvből, belső rendszerünk érzékelhető megakadása nélkül, ugyanakkor ez az idegen nyelv (angol) esetén 4 szintet jelent a tanulók oktatásában, illetve 4 második idegen nyelv (német, spanyol, francia, olasz) választásának a lehetőségét adja a tanulóknak. Az összevonás kezdetektől jelenti mind a testnevelés (két fiú és egy lány csoport), mind a fakultációválasztás esetében is az ebből adódó (több emelt szintű csoport indítása) előnyöket. A 11-12. évfolyamon matematikából, fizikából és történelemből az emelt szintű képzést elválasztottuk a közép szintű képzéstől, erre az igény mellett a kerettantervek is kellő órafedezetet biztosítanak. Amennyiben ez csak összevonással oldható meg, akkor a párhuzamosság megint előny (pl. előny a művészeti sáv bevezetésénél is - a személyes érdeklődés motivációs erejét integrálhatja az oktatási folyamatba, ennek formáit a továbbiakban (az érintettek bevonásával) finomítani szándékozunk.

A tehetséggondozás új területei: témahét, projektmunka, műhelymunka

Tehetséggondozó középiskolaként az egyéni és tömeges tehetséggondozás szinte valamennyi eszközét már használjuk. Módszerünk sikerét jól mutatják eredményeink (pl. kompetenciamérés, érettségi eredmények közép és emelt szinten, OKTV és egyéb versenyeredmények,..). Az elmúlt évtizedben a vezetői programjaimban is nagy hangsúlyt fektettem a tehetséggondozás korábban nem alkalmazott formáira. Az egyéni tanrend, a versenyfelkészítő táborok, a mentor- tanár- és diákmunka, a tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök mellett az új oktatási módszer, a projektoktatás egyértelműen sikernek számít. Minden évben csiszoltuk, módosítottuk a tapasztalatok függvényében (első évben csak egy, majd kettő, majd négy évfolyamra bővítettük ki, később összekapcsoltuk a 11.-es fakultációval, 12.-es érettségire felkészítéssel), neveztük tehetségnapoknak, projekt-napoknak. Azt gondolom, hogy a jövőben is alkalmazzuk a tehetséggondozás e formáját, tovább tökéletesítve.

Önkéntes munka diáknak, szülőknek, pedagógusoknak

Az 50 órás közösségi szolgálat mint az érettségi vizsgára bocsájtás feltétele, megítélésem szerint jól működik. Ezt elősegítette a korábbi „önkéntes munka” - projektünk, az együttműködések hálózata és a közösségi szolgálatért felelős kollégák lelkes munkája. Nagyon sokszínű az istvános közösségi szolgálat rendszere, mely nagyban támogatta nevelő-oktató munkánkat (a szociális érzékenyítéstől a kisebbek tanításáig).

A szülők egy része is nyitott volt az iskola, a diákok támogatása kapcsán az önkéntes munkára (pl. teremfelújítás, előadások tartása), bár ők inkább az anyagi támogatást részesítik előnyben. A pedagógusok önkéntes munkája a 22-26-32 óra tükrében egyrészt realitás és kényszer, másrészt sok esetben illúzió és naivítás.

A 32 óra „előnyei”

Vezetői programomban a törvényi kötelezettségben a pozitívumot, az előnyöket hangsúlyoztam. A kollégák esetében az egyenletes terhelést, a diákok számára a mennyiségi és minőségi tanítási órán kívüli programok lehetőségét láttattam. Sajnos a legtöbb kolléga esetében a 24-26 tanítási óra és a szakkörök, tehetséggondozó foglalkozások a korai kiégést, teljes kimerülést, a minőségi oktatás romlását hozták. Az igazságtalanság érzése (22=26), a differenciált bér és a fizetett túlóra hiánya az elégedetlenséget, az együttműködés romlását, a nevelőtestület csapatösszetartásának lazulását hozta.

Pedagógusmunkát segítők „hada”

Sajnos, a pedagógusmunkát segítők hada is elapadt. A törvényi elképzelésekben szereplő (100 tanulónként egy pedagógiai asszisztens) oktató-nevelő munkát segítők száma csak töredéke lett a rendeletben előírt státnak. Így a terhek inkább csak nőttek (hiszen eltűnt a szabadidő-szervező, gyermek- és ifjúságvédelmi státusz is), a szaktanárok és osztályfőnökök a megnövekedett adminisztratív terhekkkel csak elégedetlenebbek, fáradtabbak lettek. A NOKS-os kollégák anyagi megbecsültségének hiánya a fluktuációt (rendszergazda, iskolatitkár) és a minőségi munka kopását jelentette.

Pedagógus-életpálya helyi modellje

Vezetői programomban az akkor bevezetés előtt álló tanfelügyeletre és minősítésre való felkészítést, az annak előnyeit vizionáló elképzeléseimet fogalmaztam meg. Kétségtelen, hogy programom nagy része sikeresen megvalósult (lásd. Külön fejezet a vezetői és intézményi tanfelügyeletről). A szervezet segítése és védelme érdekében szakértő lettem,

egyedül a testületből. Szinte minden minősítésnél az intézményi delegált funkcióim során felkészítettem a kollégát a várható eseményekre, részt vettem az óralátogatáson és a portfólió-védésen. Treníroztam, ellenőriztem, értékeltem. Az elmúlt években a kollégáim több mint fele minősítési eljárás keretében sikeresen megfelelt és lett pedagógus II, mesterpedagógus, kutatótanár. A kezdeti ellenálló magatartást sikerült az érdekeltségből adódóan is passzív, majd szükségesen jó hozzáállássá változtatni. A tanfelügyelethez kapcsolódó önértékelést szintén megpróbáltam hasznosan átvezetni. Hosszasan megvitattuk a pedagógusainkkal szemben támasztott elvárásokat, majd az intézményvezetővel és az intézményünkkel szembeni elvárásokat fogadtuk el. Az önértékelést támogató munkacsoport a dokumentumelemzéssel, az elégedettség-vizsgálatokkal, az interjúkkal tette elemzővé, önvizsgálódóvá testületünket. Sajnos a minőségi többletmunkát továbbra sem tudtam a köszönő szavakon túl anyagilag is honorálni.

IKT eszközök alkalmazása

A 21. századi kihívásnak (információs-kommunikációs forradalom) még nem sikerült megfelelnünk. A bejövő „z-generáció” digitális bennszülöttjeinek kontrasztja az előregedő tantestület digitális analfabetizmusa látványos. A tavalyi felmérés alapján (IKER) a tantestület kétharmadának (63%) a tudása alapszintű, egynegyede (25%) használja nem rendszeresen óráin az IKT eszközöket, és csak egytizede (12%) ismeri és használja rendszeresen az infó-kommunikációs eszközöket tanóráin. Ezért törekedtem pályázatokon (TÁMOP, VEKOP), alapítványi támogatással formájában, vagy központi költségvetésből képzéseket finanszírozni. Idén a Microsoft Innovatív Iskolák projekt segítségével próbálom analfabetizmusunkat csökkenteni. A hozzá szükséges eszközpark előregedése miatt (számítógépek, monitorok, projektorok) katasztrofális helyzetbe kerültünk 2016-ban (veszélybe került a helyi, középszintű érettségiztetés), szerencsére a fenntartó az év végén, majd 2017-ben is látványos fejlesztést hajtott végre. Megindult a hálózatunk korszerűsítése is (központi költségvetésből, alapítványi támogatásból), valamint szülői adományok is optimizmusra adnak alkalmat. 2018-ra sikerült minden terem felszerelni projektorral, lappal, vagy pc-vel. A munkaközösségek laptop ellátottsága is sokat javult, majdnem minden kollégának van már „saját” laptopja. Kísérleti jelleggel egy osztályunk tankönyvek helyett tablettel tanult 6 évig. Részben sikeres csak ez a 21. századot idéző képzés. Sikeres, mert a gyerekek fizikai terhe csökkent, a feltelepített könyvek széles tárháza a sokszínűséget jelenti. De a szoftverek és könyvek jogtisztaságának „tisztázatlansága”, a tabletek korlátolt élettartama miatt még gyerekcipőben jár ez a kezdeményezés.

SZIG-et=bázis (tehetség gondozás, mentorképzés, pedagógiai jó gyakorlatok)

A Szent István Gimnázium az elmúlt években több címet is kapott és vált „SZIG-etté”:

1. „Tehetség gondozó középiskola” címet nyertünk, ilyen címe csak 23 középiskolának van az egész országban.
2. A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács „Akkreditált Kiváló Tehetségponttá” avatott, ezzel a kitüntetéssel a kerületünk (XIV. kerület, Zugló) és a szomszédos kerületek (XV., XVI., XVII., IV., XIII.,...) szigeteként a legtehetségesebb diákoknak adunk lehetőséget a tehetség-felismerésére, tehetség gondozásra.
3. Az ELTE a „Természettudomány oktatásának kiváló iskola” címet, a Társadalomtudományi kara a nevelőtestületemnek az oktató-tehetség gondozó munkájáért elismerő oklevelet adományozta nekünk.
4. 2016-ban a BME „Elismert Tehetségforrás Iskolává” minősítette intézményünket. Ez is jelzi tanulóink továbbtanulásának legfontosabb bázisiskoláját és eredményességüket.

5. 2016-ban „Örökös ÖKO- iskola” lettünk, reméljük, hogy ezzel a címmel a Városliget szomszédságában nemcsak a környezetünk lesz zöld SZIGet.

6. „UNESCO-társult iskolaként” keressük a kapcsolatokat a világ minden pontjával, jó példa erre a Comenius program keretében kötött külföldi kapcsolatrendszerünk német, olasz és norvég középiskolákkal.

A Szent István Gimnázium az elmúlt években a tehetséggondozás-, a nevelés-, az ÖKO - szemlélet, „zöld” szigetévé vált itt Budapesten, a pesti régióban. Tömegesen vonzzuk a gyerekeket, ennek hatását a felvételi statisztikáktól a versenyek szervezéséig érzékeljük. Egyre több általános iskolába jutottam el, tartottam felvételi tájékoztatót a hagyományos nyílt napokon, iskolanyitogató péntekeken és felvételi tájékoztatón kívül. Új szimbolikánk, a Corvus Design által készített logóink, leporellóink, tájékoztató anyagaink sokfelé és sokakhoz eljutnak. Bázisiskolája lettünk az ELTE-nek, Pázmány Péter Katolikus Egyetemnek és a BME-nek. A több kerületre kiterjedő általános iskolák esetében az efféle elképzelésem illúzió volt.

Nemzetközi kapcsolataink, helyi kapcsolódásaink

Nemzetközi kapcsolataink mennyisége és minősége nagyon hullámzó módon változott az elmúlt 5 évben. 2013-2015 között, „Az én felfedezőútam (My Voyage of Discovery)” címmel, egy Comenius program keretében 8 ország és 9 iskolája (Németország: (Stadtlohn és Magdeburg), Norvégia (Alesund), Olaszország (San Vito), Törökország (Ankara), Lengyelország, Hollandia, Spanyolország és Magyarország működött együtt. Több mint 100 diákunk utazott külföldre, tapasztalta meg az adott ország kultúráját és nyelvét. Diákdiplomatákat képeztünk, fogadtunk csoportokat, és projektvezetőként zártuk a nagyszabású eseménysort. A Comenius-projekt kifizetése után pár, a programban megismert comeniusos iskolával öngerőből tovább tartottuk a kapcsolatot (San Vito, Magdeburg, Alesund), de az újabb pályázatok a tanári továbbképzések felé vittek minket (2015-2017 között Erasmus+ - projekt). Ennek keretében 16 kolléga (nemcsak nyelvszakosok), 22 mobilitás keretében tanultak nyelveket, újultak meg, fejlődtek tovább. Új kapcsolódást és új kapcsolatokat jelent egy másik, egy tucat külföldi iskolával kötendő megállapodásunk, melynek szeptemberben a házigazdái leszünk. Széles kapcsolatrendszerünk pozitív hozama mellett a terhek miatt többször kellett fokozottan ügyelni a konkrét feladatok megvalósításában az egyenletesebb teherelosztásra. A két határon túli (Székelyudvarhely, Tamási Áron Líceum és Komárom, Selye János Gimnázium) testvériskolával is nagyon baráti, „testvéri” a kapcsolatunk. A nevelőtestületek átlag másfél évente találkoztak az elmúlt 5 évben, többnapos tapasztalatcserével, jó gyakorlatok átvételével gazdagodván.

Új kapcsolatom az ÉGIG (Éljenjárom Gimnáziumok Igazgatóinak Grémiuma) szervezeten keresztül egyrészt az érdekérvényesítést (többszöri találkozók a magyar közoktatáspolitikai irányítóival), másrészt a jó gyakorlatok átvételét jelentik.

Az „Öko-iskola teljesebb tartalma” az „Örökös ÖKO-iskola” címet, a „Hon-lap: nyitott könyv rólunk”, egy folyamatosan változó, egyre élőbb és esztétikusabb honlapot hozott. A mostani honlapot diákok és egy kollégám tervezte, szerkesztette, a készülő újabbat pedig szintén kolléga készítette.

Új hagyományok teremtése helyett óriási erőfeszítést igényel a régiók megtartása is. Még 2013-2015 között a nevelőtestületem igazi csapatként „pörgött” (pl. előbbi fejezetek), 2015 óta a kifáradás, a látható apátia egyre gyakrabban teszi kétségessé a régi hagyományok, programok megtartását is (pl. tanári sítáborok, kirándulások).

Fűtéskorszerűsítés, tetőfelújítás, folyosók és termek felújítása többségében sajnos még várat magára. Közel 40 éves gázkazán-rendszerünk elavult és balesetveszélyes. Tetőnk rendszeresen beázik. 2015 őszén leállt a fűtésünk és ezzel párhuzamosan két tucat helyen beáztunk. A diákok a facebookon keresztül mutatták meg az áldatlan állapotokat a nagyvilágnak, a nyilvánosság ereje segített. A működtető önkormányzat polgármestere a TV kamerái előtt ígerte meg az azonnali kármentést. Sajnos, azóta is az akkori ideiglenes megoldás jelent mindennapos veszélyt számunkra. A fenntartónk pályázati forrásból és központi költségvetésből próbálja a több százmilliós beruházást megvalósítani. A termek és folyosók felújítása sem a terveim szerint alakult. Elképzelésem szerint egyszerre egy egész emeletnyi terem és folyosószakaszt kellene felújítani, ehelyett 2-3 teremre jutott forrás az elmúlt pár évben. A folyosók átalakítása viszont látványosan változott az elmúlt 5 évben. Szülői támogatásból, alapítványi forrásból készültek el az egyéni öltözőszekrények. A tervek és a kivitelezése is egy szülő segítségével és az osztályfőnökök közreműködésével szülői, alapítványi támogatásból készült el 3 szinten. A régi közös szekrényeket lebontottuk, helyette a diákok számára kialakított közösségi tereket rendeztünk be, szintén egy cég (Nokia) és szülő támogatásából. Az egyik legnagyobb termünk felújítása (Konorót terem) szimbolikus: a parkettázást a működtető önkormányzat, az anyagköltséget (festék) a fenntartó tankerület, a bútorokat egy szülő tervezte és az alapítványunk finanszírozta a szülői bál bevételeiből. Egy másik szülő a dekorációt (volt neves tanáraink portréja) készítette el.

Saját bevételeink, pályázatok, alapítvány, eszközfejlesztés

2014-ben a fenntartóváltással elveszítettem az intézményi költségvetésem feletti információmat, rendelkezésemet, tervezésemet, teljesítesemet. Sajnos ez az állapot 2016-ig teljes bizonytalanságot és állandó forráshiányt jelentett. 2016-ban részben, 2017-ben már tervezhető módon „rendelkeztem” egy szakmai-dologi keret felett (8,5 millió –Ft). Ezt az időszakot nagyon nehezen éltem át, egyéb forrásból kellett sokszor biztosítanom a mindennapi oktató-nevelő munkát. 2016-ban, 2017-ben állami forrásból beszerzett eszközeink nagy része IKT - eszköz volt (pc., laptop, projektor), valamint az új helyi hálózatunk kiépítése jelentette a legnagyobb beruházást

Az iskola alapítványának kuratóriumi elnökeként próbáltam bevételeinket növelni, az SZJA 1%-nak minél nagyobb részével, a szülői támogatásokkal, szülői bál és az öregdiákoknak szervezett kerti parti bevételeivel. Ehhez az iskolai PR-tevékenységet fokoztuk, a szülőket, öregdiákokat, cégeket, vállalatokat sikerült megnyernünk. Az iskola klasszikus támogatása (ünnepségek, rendezvények, csereprogramok, táborok, versenyek) mellett az alapítvány a napi működésben is egyre nagyobb szerepet vállalt (fénymásolás, eszközbeszerzés, kisebb felújítások, bútorok, tisztasági szerek, stb.).

Klasszikusnak mondható nálunk a pályázatokból való részesedés. Az elmúlt 5 évben közel 70 millió Ft értékben (69.039.666-Ft,) valósultak meg pályázati programok.

A vezetői programban megfogalmazott célok nagy részét sikerült az öt év során teljesíteni, kivéve az anyagi természetű felújításokat, beruházásokat, eszközvásárlásokat. A nevelőtestületem szervezeti fejlesztése is akut probléma, ez kiemelt terület az új vezetői pályázatomban.

1.3 Elégedettségi vizsgálatok, külső értékelések eredményei

Számomra mindig fontos volt, hogy az oktatásban legérintettebb szereplők (pedagógusok, diákok, szülők) hogyan vélekednek az iskola oktató-nevelő munkájáról, illetve a vezetőség és az igazgató tevékenységéről.

1.3.1 Tanulói értékelés 2015.

A 2012-ben elvégzett tanulói értékelést követő mérés 2015-ben történt, 21 osztály tanulói az őket tanító pedagógusokat (58 pedagógus) értékelték 26 legördülő kérdés alapján.

Az eredményeket mindenki megkapta pókhálódigramban (a saját, a munkaközössége, az iskolai átlaga, előzővel összehasonlítva), és táblázat (osztályonkénti átlag) formájában.

Szeptemberben minden érintett résztvevővel külön megbeszéltem, kielemeztem az eredményeket.

Az iskolai átlag relatíve jónak mondható (3,23, 80,75%), és mérsékelten javult a 2012-es értékeléshez képest (2012:61 kollégám „átlaga” 3,14, 78%).

26 kolléga „jobb eredményt ért el”, 16-an „gyengébbet”, 10-nek nem változott az eredménye. 3,00 alatt (a maximum 4.00-ból) 10, 3,4 felett 15 tanárt értékelték.

A munkaközösségek „versenyében” a testnevelés (85%), a matematika (84%) és az idegen nyelvi (83%) végzett az első harmadban. Őket a történelem-földrajz (83%) és az informatika (80%) követ. Az utolsó harmadban a biológia-kémia (80%), a fizika (78%), a magyar (78%) és az angol nyelvi (76%) munkaközösség zárja a sort. Részben kimutatható a diákok tantárgyankénti szimpátiájának kapcsolata a tanulásba fektetett energia mennyiséggel és az ő értékrendjük szerinti hasznossággal. Egyrészt öröndetes, hogy a matematika a 2. helyen végzett, másrészt elgondolkodtató az angol és a magyar nyelv és irodalom munkaközösség utolsó helye. A diákok a legjobb pontszámokat a következőkre adták: „tanártársairól korrekt módon beszél (92%), tárgyi tudása alapos (87%) és a dolgozatokat odafigyeléssel, precízen javítja (85%)”. A legkritikusabbak az alábbi kérdésekre adott válaszaikban voltak: „színvonalas, szabadidős programokat szervez (57%), változatosan tanít (63%), érdekli a mi véleményünk is (64%).

1.3.2 Önértékelés

Gimnáziumunkban, a 2016-2017-es tanévben felkérésem nyomán egy Önértékelést Támogató Munkacsoportot állítottunk fel. Az ÖTM tagjai az alakulásukat követően rendszeresen üléseztek, feladataikat megosztották. Ezt követően adott határidőre elvégezték az alapidokumentumaink felülvizsgálata kapcsán az előkészítő munkákat, az elégedettségvizsgálatok kérdéseinek összeállítását, kitöltését, összegzését, elemzését. Az interjúk kitöltése után az összefoglaló, kielemező munka a tantestület bevonásával folytatódott. A 2017-2018-as tanév elején nevelőtestületi üléseken ismertettük meg az önértékelés eredményeit, majd dokumentáltuk az önértékelés összegző értékelést, jegyzőkönyvezését.

1.3.2.1 Tanulói elégedettségvizsgálat

2017-ben 368 diák (a tanulók 52%) 19 kérdésre válaszolt online felületen. A kérdésekre adott átlagpontszám 3,77 (75%) lett, ami relatíve elégedett tanulói közösségre utal. A legelégedettebbek a következő területekkel: rendszeres mozgás lehetőségével (87%), a továbbtanulásra való felkészítéssel (86%), igazgató jelenlétével, jó hírnevünkkel, magas szintű munkánkkal, szakkörökkel (83%). A legelégedetlenebbek: a dolgozat kijavításának

idejével (61%), az egészséges életmódra nevelésünkkel (62%), hazaszeretetre nevelésünkkel (66%). Összességében „szeretnek ebbe az iskolába járni” (81%).

1.3.2.2 Szülői elégedettségvizsgálat

Szintén 2017-ben 279 szülő (39%) 17 kérdésre adott választ, melynek az átlaga 3,94 lett (78%), ez szintén relatíve elégedett szülői házra utal.

A következő területekkel a legelégedettebbek: hírnév, színvonal (87%), világos követelmények (87%), tanórán kívüli tevékenység, sportolási lehetőség (86%). Kevésbé elégedettek: a felzárkóztatás lehetőségével (48%), egészséges életmódra nevelésünkkel (63%), környezettudatos nevelésünkkel (68%).

1.3.2.3 Tanári elégedettségvizsgálat

Ugyanebben az időszakban végeztünk az önértékelés során online felületen 34 kolléga (54%) bevonásával, 22 kérdéssor keretében elégedettség-mérést. A kérdésekre adott összpontszám 3,86 (77%) lett, hasonlóan a szülői és tanulói eredményekhez egy relatíve elégedett tantestületre utal. A tanárok a legelégedettebbek: tanórán kívüli tevékenységek szervezésével (95%), sportolási lehetőségekkel (95%), tehetséggondozással (87%).

Legelégedetlenebbek: eszkozzellátottságukkal (58%), az információáramlással (64%) és a felzárkóztatás lehetőségével (64%).

1.3.2.4 Interjúk

Az intézményi önértékelés során a szülők képviselőivel, a pedagógusok képviselőivel és a vezetővel készült interjú. A 22 szülő összességében nagyon elégedett volt az intézményünk magas színvonalú oktató és nevelő munkájával. Különösen sokan dicsérték a tehetséggondozásunkat, a tanítási időn kívüli sport-és egyéb szabadidős rendezvényeinket, nagy ünnepeinket. A szülők mindegyike ajánlaná másoknak az iskolánkat.

A pedagógusok képviselői a következő erősségeit jelölték meg intézményünknek: a tehetséggondozást, értékmegőrzést, színvonalas oktatást, tehetséges, motivált diákokat, a közösségépítést. Fejleszthető területnek az informatikai hálózat-, informatikai képzettségünk-, a projektoktatás fejlesztését, a tanulói terhek csökkentését, a tanulók felzárkóztatását tartják. Emellett többet kell foglalkozni mentálhigiéniével, stressz kezeléssel, kooperációs technikákkal.

1.3.3 Tanfelügyelet

1.3.3.1 Vezetői tanfelügyelet

2016 áprilisában zajlott vezetői tanfelügyeletem keretében a külső értékelésem. A következő kiemelkedő területeket jelölték meg a szakértők:

1. „A tanulás és a tanítás irányítása világos stratégia mentén történik. Az operatív megvalósítás stratégiai céloknak van alárendelve. Lényeglátó módon, a szükséges mértékben folyik be az operatív munkába, képes a feladatok delegálására és az együttműködésre.
2. Időben reagál a változásokra, a lehetséges mértékben az intézmény javára fordítja azokat.

3. Képes önreflexióra. Látja és tevékenységével alátámasztja, hogy a vezetői munkához összetett ismeretek, sokrétű intézményen belüli és kívüli tevékenység szükséges.
4. A pedagógusok, pedagógiai munkát végzők irányítását világos, az érintettek számára is nyilvános, szakszerű stratégiák mentén végzi.
5. Az intézmény vezetése reális helyzetértékelésen nyugvó stratégiák mentén történik. Képes összhangot teremteni az intézményi hagyományok, értékmegőrzés és a folyamatos innováció között.”

Fejleszthető területnek a következőket ajánlották:

- „A meglévő generációs különbségek áthidalásának operatív megvalósítása: a szervezeti kultúra megőrzendő értékei hangsúlyosan épüljenek be a fiatalabb generációk pedagógusi tevékenységébe, innovációs munkájába.
- A vezetői munka szűkülő motivációs lehetőségei között a pedagógus motivációs rendszer fejlesztése, további finomhangolása.
- Tanévenként a pedagógiai célok minél teljesebb megvalósulása érdekében tervszerű, fejlesztő célú ellenőrzési terv(ek) kidolgozása és megvalósítása.”

1.3.3.2 Intézményi tanfelügyelet

2017 novemberében az intézményi önértékelést követően 2 tanfelügyelő értékelt munkánkat. A következő **kiemelkedő területeket** állapították meg:

1. „A pedagógiai folyamatok tervezése, szervezése és megvalósítása: Tervezés: a stratégiai tervezés az alapdokumentumok módosulásában, kiegészítésében, teljesen új dokumentumok készítésében jelenik meg. A stratégiai változásokat a nevelőtestület fogadja el, előtte hosszabb-rövidebb intervallumban a munkaközösségek, a Pedagógiai Tanácsülés és a vezetőség a közösség érdekében demokratikusan megbeszéli. Az alapdokumentumok munkapéldányait a vezetőség vagy az általa megbízott személy(ek) készítik. Az operatív tervezést a vezetőség tagjai végzik. Az operatív tervek és a stratégiai tervek összhangjáért a vezetőség a felelős. Megvalósítás: a vezetői program elemei megjelennek az alapdokumentumokban, a Pedagógiai Programban (a továbbiakban: PP), a Szervezeti és Működési Szabályzatban (a továbbiakban: SzMSz), a Házirendben. Az éves munkatervet a vezetői programmal és az alapdokumentumokkal összhangban az intézményvezető és helyettesei készítik el. Az éves munkaterv munkapéldányai az alakuló értekezletre készülnek el, azokat a Pedagógiai Tanácsülés (nagyvezetőségi) és a munkaközösségek megvitatják, majd a nyitóértekezleten az új javaslatokkal, kiegészítésekkel együtt a nevelőtestület fogadja el. Az éves munkatervet havi bontásban a tantestület és az iskola valamennyi dolgozója nyomtatott és elektronikus formában is megkapja, és a tanév során megvalósítja. A félévi és az év végi záró értekezleten a vezetőség és a munkaközösség-vezetők elemzik és értékelik az éves munkaterv megvalósulását. Az intézményvezető, a helyettesei és a munkaközösség-vezetők értékeléseiről jegyzőkönyv és beszámoló készülnek. Valamennyi pedagógus ismeri helyi tanterveinket, és azok alapján készíti el szeptember elejéig az osztályokra lebontott tanmeneteit. Az oktatás tanmenet alapján történik, amit az e-naplóban az óra témájának megadásával regisztrál a pedagógus. A munkaközösségek éves tervei az iskolai éves munkatervvel összhangban egyénre szabottan jelölik meg a feladatok felelőseit és a határidőket. Az intézményvezető minden tanév végén éves intézményi beszámolót készít.
2. Személyiség és közösségfejlesztés, a pedagógiai programban rögzített személyiségfejlesztő feladatok megvalósulása: A tehetséggondozás az intézmény kiemelt feladata, amely a különleges bánásmód eltérő formáiban nyilvánul meg: tehetséggondozó tanfolyamok, csoportbontás és emelt óraszám, tudásszint szerinti csoportok, emeltszintű képzés, tanulmányi versenyek, szakkörök, egyéni tehetséggfejlesztő programok,

mentorálás, tutorálás. Támogató szervezeti és tanulási kultúra jellemzi az iskolát, a tanárok csoportosan és egyénileg is felkészítik a diákjaikat, odafigyelnek a személyiségük alakulására. Az intézmény tagja az országos Tehetséghálózatnak, a MATEHETSZ szervezetének, továbbá kiválóan akkreditált tehetségpontként működik. A beilleszkedési, magatartási zavarokkal küzdő tanulók problémáinak enyhítését szolgálják az osztályfőnökök, a szaktanárok és az iskolapszichológus szakmai támogatása, az egyéni tanrend és a Nevelési Tanácsadó javaslata alapján készült felmentések, könnyítések. A közösségfejlesztés az iskolán belül és kívül, a pedagógusok, a diákok és a szülők segítségével zajlik. Az osztályközösség az egyik legfontosabb színtere a közösségfejlesztésnek, tanítási órákon, tanítási órán kívüli (délutáni, hétfégi) tevékenység keretében és tanítási szünetekben egyaránt.

3. Eredmények: nyilvántartják és elemzik az intézményi eredményeket, amelyek kiválóak (kompetenciamérések eredményei, tanév végi eredmények – tantárgyra, 2 évre vonatkozóan, versenyeredmények, továbbtanulási mutatók, vizsgaeredmények, elismerések, elégedettségmérés eredményei (szülő, pedagógus, tanuló), neveltségi mutatók). Az intézményben folyó nevelő-oktató munka során folyamatosan vizsgálják, hogy a pedagógiai programban megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. Az intézmény eredményeinek elemzése, az értékelés eredményének visszacsatolása folyamatosan jelen van. A kompetenciamérések, ill. házon belüli mérések eredményeiről korrekt információt adnak, meghatározzák a fejlesztéshez, változtatáshoz szükséges lépéseket. A pedagógiai folyamatokat átgondolják, megtervezik, levonják a megfelelő konzekvenciát, és megalkotják a fejlesztési és a tehetséggondozáshoz szükséges terveket.

4. Az intézmény külső kapcsolatai: az intézmény számos külső partnerrel tart kapcsolatot. Nyitott, együttműködő, hagyománytisztelő és hagyományápoló közösség.

5. A pedagógiai munka feltételei: különösen az iskola Pedagógiai Programja hagyománytisztelő, hagyományőrző, konzervatív nevelési értékeket valló és gyakorló gimnáziumnak határozza meg az intézményt. A feladatmegosztás az SzMSz szerint jól körülhatárolt, a döntéshozatal a jogszabályoknak megfelelően történik. Tudatosan törekednek a demokratikusabb döntéshozatalra, elsődlegesen a stratégiai döntések előkészítése kapcsán. Az iskolában szelektív hulladékgyűjtés zajlik a folyosókon elhelyezett szelektív kukák használatával. Az iskola részben biztosítja a mozgáskorlátozottak közlekedését felvonó és emelő segítségével.

6. A Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott céloknak való megfelelés: különösen az elvárás rendszerben megfogalmazott alapelvek és értékek, azaz: tudásközpontúság, eredményorientáltság, a tanulási kompetencia fejlesztése; kölcsönös tisztelet és megbecsülés, nemzeti és erkölcsi értékek; együttműködés, gyermekközpontúság, egészséges életmód, harmonikus személyiség; tehetséggondozás; az eredmények elismerése (díjak, évkönyv-regiszter, dicsőségtábla), valamint az ott megfogalmazott célok irányadóak a pedagógiai tevékenység napi gyakorlatában.”

Fejleszthető területnek látták a következőket:

- „Pedagógiai folyamatok: Ellenőrzés: Az ellenőrzésnek regisztráltabban kellene az SzMSz, a PP, az éves munkatervek és Önértékelési rendszer alapján történnie. Az ellenőrzés gyakoriságát növelni kell, és eszközeit változatosabbá kell tenni. Értékelés: Az óralátogatásokat követő szóbeli értékelésről készüljön feljegyzés.
- Személyiség- és közösségfejlesztés: Egészséges, környezettudatos életmódra nevelés: a szülői és a diák kérdőívek értékelése kapcsán merült fel, hogy még több

gondot kell fordítani erre a területre, további pályázatokkal és programokkal kell felhívni a figyelmet.

- Eredmények: Felzárkóztatás, a lemaradó tanulók hatékony segítése.
- Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció: Erősíteni kell a tantestületen belüli kapcsolatokat, a szakmai munkaközösségeken (9 munkaközösség), az osztályfőnöki munkaközösségen és az új, szakmai műhelyeken keresztül.”

2. A Szent István Gimnázium megújítása

Iskolánknak mindig szüksége volt valamilyen szintű megújulásra. A külső környezeti változások (pl. „z-generáció”, fenntartóváltás,..) miatt hol nagyobb, hol kisebb mérvű átalakulásra, módosításra van szükség. Elképzeléseim nem fordítják ki az iskolát a véleményem szerinti normális kerékvágásból, sőt sokszor védik szervezetünket a ránk nehezedő nehézségektől.

15 pontba foglaltam össze az új programomat:

- 2.1 Helyi tanterv
- 2.2 Tagozatok
- 2.3 Digitális iskola
- 2.4 Közösségi terek
- 2.5 4 K
- 2.6 Évfolyamszintű képzések
- 2.7 Évfolyamszintű vizsgák
- 2.8 Szakmai műhelyek
- 2.9 Osztályfőnök-párok
- 2.10 Belső együttműködés, kommunikáció
- 2.11 Szervezetfejlesztés
- 2.12 Diák-és szülői szervezet
- 2.13 Nemzetközi kapcsolataink, helyi kapcsolódásaink
- 2.14 Fűtéskorszerűsítés, tetőfelújítás, folyosók és termek felújítása
- 2.15 Saját bevételeink, pályázatok, alapítvány, eszközfejlesztés

2.1 Helyi tanterv

Várhatóan 2019. szeptember 1-én startol az új Nemzeti Alaptanterv alapján elkészülő helyi tantervünk. Részletes információ hiányában csak reményeimet szeretném felsorolni. Az új NAT koncepciója alapján nagyobb szabadságot hozhat a helyi tantervünk a kötelező és ajánlott tantárgyak, az óraszámok és a tartalmi szabályozók rendszerében. Korszerű tartalom, korszerű módszer, digitális kompetencia, problémamegoldó, a kritikus gondolkodás fejlesztése fog megjelenni a kimeneti szabályozók mellett. A mostani 10%-os mozgástér, - reméljük, - 20-30%-ra bővül a helyi tantervünk és a kerettantervek viszonyában. Szeretném elérni, hogy az utolsó két évben a diákok szinte csak az érettségi tárgyakat tanulnák kötelező tanítási órákon (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelvek és a választott tárgyakat: fizika, kémia, biológia, informatika,..) az érettségi szintje szerint (emelt, közép) elkülönítve, magasabb óraszámban. Nem érettségi tárgyakat, választható tantárgyként, tanítási órán kívüli (szakkör, önképzőkör) formában természetesen megtartanánk.

2.2 „Tagozatok”

Az István Gimnázium történetében mindig voltak „tagozatok”, vagyis emelt szintű vagy emelt óraszámú képzések. A 6 évfolyamos képzésünkénél a speciális matematika osztályunk emelt szintű, a 6 évfolyamos természettudományos osztályunk emelt óraszámú képzést ad az elnevezésnek megfelelően. A két 4 évfolyamos osztályunk általános tantervű osztály, ahol a matematikának, az idegen nyelveknek és az informatikának van emelt óraszámja (de nem emelt szintű képzése, az ugyanis minimum 2 plusz órát jelent a kerettantervi minimumhoz képest, végig a 4 év során). Szeretném, ha az egyik osztályunk emelt óraszámú természettudományos, a másik pedig emelt óraszámú társadalomtudományos osztály lenne.

A természettudományos osztály egyik fele „matematika – fizika – informatika emelt óraszámú osztály”, a másik fele „biológia-kémia emelt óraszámú osztály” lenne.

Óraterv a természettudományos osztályhoz				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I. idegen nyelv	3	3	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	5/4*	5/4	5/4	5/4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	4
Etika			1	
Biológia – egészségtan	0/1	2/3	2/3	2/3
Fizika	3/2	3/2	3/2	2/0
Kémia	2/3	2/3	0/2	0/2
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret	1			
Művészetek			2	2
Informatika	2	2	2/1	2
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret				
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

*az első szám a matematika- fizika- informatika, a második a biológia-kémia tagozatra vonatkozik

A társadalomtudományi osztályban az idegen nyelveknek, a történelemnek, a magyar nyelv és irodalomnak, informatikának lenne magasabb óraszámja.

Óraterv a társadalomtudományos osztályhoz				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	5
I. idegen nyelv	5	5	4	3
II. idegen nyelv	4	3	4	3
Matematika	3	3	3	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	4	4
Etika			1	
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret	1			
Művészetek			2	2
Informatika	2	2	1	2
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret			2	3
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

Természetesen a NAT, kerettantervek és helyi tanterv változásának függvényében változtatnám ezt az órakeretet, vagyis az utolsó két évben az érettségi tantárgyak kapnának nagyobb jelentőséget a képzésben. Különös tekintettel a választható tantárgyak (emelt szintű érettségire felkészítés) óraszámára nőne meg.

2.3 Digitális iskola

A 21. századi oktatásban megkerülhetetlen téma a digitális változások támogatása. Az én elképzeléseimben a hagyományos oktatási módszerek mellett egy látványos és reményeim szerint eredményes fejlesztés szerepel. Ennek egyik pillére az eszközpark és annak állapota. Beléptető rendszeren keresztül a diák egy stabil, erős wifi térbe lép, ahol az internetkapcsolatot szabályozzuk. Az osztályterekben nem jelent gondot, ha egyszerre 34 tanuló kapcsolja be a könyveket helyettesítő tabletjét vagy laptopját. Az órán vagy az iskolai gépeket, vagy a saját IKT eszközeit használja, tankönyvként, feladatmegoldásokhoz, szemléltetéshez. A projektek elkészítése is digitális formában, az iskolai internet és eszközök, saját eszközök segítségével fog történni. Ehhez tovább szeretném építeni az iskolai új hálózatot, az új diák és tanári wifi hálózatot. A 3 új gépterem mellett egy 4. teremben is pc-k, egy teremben tabletek teremtik meg a „z-

generációnak” a digitális továbbfejlesztését. Ehhez a fenntartó (tankerületi központ), az iskolai alapítvány és pályázatok (pl. VEKOP) segítségét fogom igénybe venni.

A másik pillére a személyi állomány. Szükségét érzem a tantestületem további fejlesztésének, továbbképzések formájában (tanítás nélküli munkanapok keretében). Szeretném a tantestületet fiatalítani olyan tagokkal, akikhez már ez a digitális világ közelebb is áll.

Harmadik eleme a tananyag modernizálása. Az élményalapú oktatás épít a diákok aktivitására, nemcsak a befogadó, rendszerező gondolkodás fejlesztésére. Ehhez mint intézményvezető, már most is sok segítséget kapok a Microsoft Magyarország Innovatív Iskola programjától vagy a leendő „VEKOP digitális környezet a köznevelésért pályázattól”. Az informatika tantárgy óraszámának a növelése és az IKT- eszközök gyakori használata a többi tantárgy esetében stratégiai jelentőséggel bír.

Az IKT használata a 21. századi pedagógia elveit kell, hogy szolgálja. Ezek: kollaboráció, kommunikáció, tudásépítés, önszabályozó tanulás, valódi problémák megoldása és innováció, illetve értelmes IKT-használat (lásd 4K).

„A digitális iskola projektek indításánál elsődleges fontosságú, hogy meghatározzuk, mik azok a pedagógiai célok, amiért erre a transzformációra szükség van. Alapvetően kétféle célt lehet kijelölni:

a) Az első a meglévő pedagógiai gyakorlat színesítése. Ez azt jelenti, hogy a tanítás, a tanórák alapszerkezete nem változik meg, csak a tanár eszközkészlete bővül néhány új elemmel. Képes videókat bemutatni, interaktív feladatokat kiadni, appokkal színesíteni az órákat. Erre a célra tapasztalataink szerint a tabletek is megfelelőek lehetnek. Hasonló elven működnek az interaktív táblák is, amelyek a meglévő pedagógiai praktikumot teszik színesebbé, kényelmesebbé. A tizenöt évvel ezelőtt lebonyolított nagy interaktív tábla-programoknak nem is volt mérhető hatása a hazai oktatás minőségére.

b) A másik lehetőség a teljes tanulási folyamat olyan átalakítása, amelyben a tanári és a tanulói szerep is megváltozik. A tanár a tudás forrása helyett „tanulás-edző” lesz, a diák passzív befogadóból aktív tanuló. Ehhez a transzformációhoz a tapasztalatok szerint nem elegendő az a funkcionalitás, amelyet a tabletek kínálnak. Fontos volt, hogy kiválasszuk azt a rendszert is, amiben ez a munka elvégezhető. Ehhez nyújtja a Microsoft Innovatív Iskola programja a OneNote ClassNotebook/Teams rendszert, amely a legtöbb lehetőséget kínálja fel a diáknak és a tanárnak egyaránt, katalizátora lehet az eltervezett pedagógiai változásnak. Ez a rendszer teljes funkcionalitásában Windows környezetben működik. Androidról elérhető, de nem használható az összes lehetősége. Ez az iskolák számára ingyenes keretrendszer az elmúlt három évben tökéletesen megfelelt az elvárásoknak” (Innovatív Iskolák program 2017-2018).

2.4 Közösségi terek

A 21. századi tanulási-tanítási környezetet is át kell alakítani, amelynek motiváló és „boldogító” szereppel kell bírnia. Ennek a programnak is 3 eleme van:

1. Osztálytermek létrehozása. Bár már tettem kísérletet osztályok saját termeinek kialakítására, de a tantestületem nagyon megosztott volt ebben a kérdésben. Én hiszem és vallom, hogy a tanulóinknak jobb lenne (ezt ők is megerősítették többször is diákparlamenten), ha a kezdetektől fogva (legalább 3-4 évig) lenne saját termük. A tanórák egy részét (osztályfőnöki, magyar nyelv és irodalom,

történelem, földrajz, de a bontott órák egy részét is) a kollégák ott tartanak az osztálynak. Persze bizonyos tantárgyak (fizika, kémia, biológia, informatika, testnevelés) órái maradnának a szaktantermekben, és a csoportbontások miatt az órák egy része is kistermekben zajlana. De akkor is lenne egy „én várom” - termük, amit ízlésesen díszíthetnének, berendezhetnék, amelyben osztályrendezvényeket tarthatnának, majd onnan ballagnának el. A 20 osztályterem relatíve egységesen lesz felszerelve (mindenhol számítógép, monitor, projektor, hálózat és wifi), de a szülők segítségével ezt lehet díszíteni, bővíteni, kiegészíteni (pl. beszélgető sarok létrehozása).

2. Folyosói közösségi terek. Már most is üdítő látvány a folyosókon elhelyezett asztalok és székek kihasználtsága. A NOKIA-tól kapott színes székek, nagy asztalok mellé helyi világítást, virágokat, könyvespolcokat képzelek, a falakra pedig a mostani diáktanács pályázatában elkészült diákalkotásokhoz hasonlóan egy állandóan változó kiállítást tervezek.
3. Különálló közös terek. A mostani Széchenyi terem helyére egy iskolai büfét szeretnék kialakítani, kényelmes székekkel, asztalokkal, bokszasztalokkal. Itt lehetne étkezni, tanulni, olvasni, netezni. A klubhelyiséget is szeretném kényelmesebb, esztétikusabb bútorokkal, még több játékkal felszerelni. Szeretnék kiépíteni egy szülői fogadószobát is, ahol fogadóórákon a kolléga nyugodtan disputálhat a szülővel, illetve az iskolapszichológus is végre méltó helyet kapna. A tanári kávézót is szeretném bebútorozni, konyhabútorokkal, mosogatóval és kényelmes, otthonos székekkel, fotelokkal.

2.5 4 K

A 21. századi Szent István Gimnázium középpontjában az a diák áll, aki - miután befejezte tanulmányait és munkát vállalt, sikerrel állja meg a helyét a világban, ahol olyan kihívások várnak rá, melyekről ma még fogalmunk sincs. Ezért a tantárgyi ismeretek mellett szüksége van olyan készségekre, mellyel megtalálhatja a megoldást minden őt ért kihívásra. Ezen készségek kialakítása a modern iskola feladata is.

21. századi készségek: alaptantárgyak, tanulási és innovációs készségek: (4K)

1. Kreativitás és innováció,
2. Kritikai gondolkodás és problémamegoldás,
3. Kommunikáció,
4. Kollaboráció (Együttműködés)

IKT (infokommunikációs technológia) felhasználásával.

Úgy gondolom, hogy az elmúlt évtizedek sikereit ezek, a tanulóinkban meglévő tehetségelemek kibontakoztatása, megerősítése adta. Ezeknek az elemeknek a tudatos fejlesztése a feladatunk. Sok igen kreatív és innovatív gyermekünk van, akik kritikusan gondolkodnak, problémákat megoldanak, de gyengébb a kommunikációs, vagy együttműködési készségük, ezeken javítani lehet. Sőt, nekünk, pedagógusoknak tudatosabban kell ezeket a készségeket fejleszteni.

2.6 Évfolyamszintű képzések

Évek óta tervezem, hogy diákjaink 21. századi tudásába a tantárgyi ismeretek mellé hogyan építem be az oktató-nevelő munkánk egyéb elemeit. Ezek az elemek többnyire az osztályfőnökök, szaktanárok vállán nyugszanak ma. De szeretném, ha szervezett keretek között segítenénk elő diákjainknak a tanulásukat elősegítő módszerek és eszközök megismertetését, érzékenyítő programok keretében

fejleszteni mentálhigiénés, szociális érzékenységet, tanulniak meg vészhelyzetben relatíve jól reagálni, akár baleset során embertársukat újraéleszteni. Sokrétűen tárnánk fel a különböző szakmák szépségeit, segítenék az optimális pályaválasztásukat.

Évfolyamszinten a következőt tervezem:

- 7. évfolyam: tanulásmódszertan, projektmódszertan
- 8. évfolyam: érzékenyítő programok
- 9. évfolyam: tanulásmódszertan, projektmódszertan, közösségi szolgálat
- 10. évfolyam: elsősegély, újraélesztés, érzékenyítő programok
- 11. évfolyam: továbbtanulás, pályaválasztás
- 12. évfolyam: érettségi, felvételi jelentkezés

Szükségét érzem, hogy 7. és 9. évfolyamon a bejövő tanulóink önismereti tréning keretében megismerjenek tanulás-módszertani „jó gyakorlatokat”, valamint a projekt munka alapjait.

A közösségi szolgálat kapcsán is szükség van arra, hogy először elméletben megismerjék a szolgálat lényegét, az együttműködési hálózatunkat, a közösségi szolgálat lehetőségeit.

Több osztályunk vett részt szervezeten az Országos Mentőszolgálat segítségével elsősegély tanfolyamon, újraélesztési gyakorlatokon, amelyeket rendszerszintűvé szeretnék fejleszteni.

Az egészséges lelki élet kialakítása és megtartása, a mentális betegségek elkerülése 8. és 10. évfolyamon érzékenyítő programok segítségével, belső és külső meghívott előadók segítségével zajlana.

A továbbtanulás elősegítését szolgálja majd volt istvános diákok, szülők segítségével is igénybe vevő, havi tematikus rendszerbe foglalt pályakép, egyetemi képzések bemutatása.

A végzősöknek szervezett keretek között szeretnék segíteni az érettségire, felvételi jelentkezésükre, támogatva a nyílt napokon való részvételt, vagy egyetemek előadóinak a meghívását.

Az évfolyamszintű képzéseket tematikus hetek keretében, tanítási órákon kívül, de egyes képzéseket órakeretben képzelek el.

2.7 Évfolyamszintű vizsgák

Évfolyamszintű vizsgák ma is vannak nálunk (pl. írásbeli próbaérettségi magyar nyelv és irodalomból és matematikából 12.-ben, nyelvi szintfelmérő 8. évfolyamon,..), de a 6-8 évfolyamos gimnáziumok többségéhez hasonló belső vizsgarendszert nem sikerült bevezetnem az elmúlt 15 évben. Pedig szükségét érzem, hiszen elősegíti diákjaink kommunikációs készségének a fejlődését, nagyobb tananyag szisztematikus megtanulását, az előrehozott érettségi vizsga letételét, a vizsgarutin megszerzését, a csoportváltás lehetőségét.

A kötelező érettségi tárgyakból, idegen nyelvekből és választható, 2-3 évig tanult tantárgyakból (fizika, kémia, biológia, földrajz, informatika,...) szeretném az évfolyamszintű vizsgák letételét.

Kötelező:

- 8. és 10. évfolyam: angol nyelv (írásbeli és szóbeli)
- 9. és 11. évfolyam: magyar nyelv és irodalom (írásbeli)

10. és 12. évfolyam: matematika (írásbeli), történelem (10. írásbeli, 12. írásbeli és szóbeli)

Választható (egy kötelező)

10. évfolyam: földrajz (szóbeli), kémia (írásbeli)

11. évfolyam: biológia, fizika (írásbeli), informatika (szóbeli), idegen nyelv (írásbeli és szóbeli)

2.8 Szakmai műhelyek

2016-ban munkaközösségek felett átívelő, szakmai munkacsoportokat, műhelyeket hoztam létre. Célja egyértelműen az iskolai oktató-nevelő munka támogatása volt, ötleteikkel, egy-egy célfeladat megvalósításával nagyon sok segítséget adtak vezetői munkámhoz. Digitális stratégia-, felvételi-, projekt-, közösségi szolgálat-, rendezvényszervezés-, öko-, kiadványok-honlap-, otthonosság-, tudásmegosztás-, tehetséggondozás-, mentor szakmai műhelyek alakultak. Célom, hogy funkcióit tekintve felülvizsgáljam a műhelyeket, hatékonyságukat, feladatkörüket, felelősségüket. Egy saját belső levelezési rendszeren keresztül rendszeresen tájékoztatják a vezetőséget és a nevelőtestületet is aktuális munkájukról. A kiemelkedők munkáját szeretném honorálni, differenciált bérezéssel, esetleg megbízási szerződéssel, jutalommal.

2.9 Osztályfőnök-párok

Az osztályfőnökök kiválasztásának egyik szempontja volt a múltban, hogy tanítsa is az egész osztályt szaktanárként. Ha ragaszkodunk ehhez a kritériumhoz, nincs annyi osztályfőnökjelölt, mint amennyi osztály. Másrészt az osztályfőnökökre egyre nagyobb teher hárul, ezért a máshol már jól bevált osztályfőnökpárokból gondolkodom. Ez azt jelentené, hogy lehet, hogy szaktanárként csak két évig, vagy csak az osztály egyik felét tanítja az egyik osztályfőnök, de a másik osztályfőnökkel kooperálva, egymás munkáját kiegészítve biztosítanak a teljes lefedettséget. Így a magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, informatika, testnevelés szakos tanárok mellett a földrajz-, biológia-, kémia-, fizika-, nyelvszakosok is osztályfőnökök lehetnének.

2.10 Belső együttműködés, a kommunikáció fejlesztése

A nevelőtestületen, az alkalmazotti közösségen belüli együttműködést, kommunikációt javítani kell. Véleményemet megerősíti a tavaly elvégzett klímateszt, majd az önértékelésünk és a tanfelügyeleti látogatás is, amelyekben a kollégák nagy része kifejezte elégedetlenségét a testületen belüli együttműködés és kommunikáció kapcsán. Több értekezleten feltártuk a probléma valódi és vélt okait, és megoldási javaslatok is születtek. Az okok összetettek, ezek között vannak makroszintű (a fenntartóhoz és működtetőhöz kapcsolódó), és mikroszintű (a tantestület életkorához, terhelhetőségéhez, igazságérzetéhez, hangulatához, a vezetői körhöz kapcsolódó) okok. Véleményem szerint a javulást a személyi változások (magasabb vezetői és középvezetői szinten), a szervezetfejlesztési programok (külsős és belső trénerrel segítségével), az eszközfejlesztési, felújítási programok és a bérezésben várható változások (differenciált bérezés, kereset-kiegészítés, jutalom), hozzájárulnak az állandó vezetői visszajelzés (pozitív, negatív) mellett.

A belső kommunikáció javulását is elsődlegesen a szervezetfejlesztés hozhatja meg, és csak másodlagosan a hálózatunk, eszközeink, kommunikációs csatornáink bővítése.

2.11 Szervezetfejlesztés

Az elmúlt 15 évben drasztikusan átalakult mind a belső, mind a külső környezetünk. Intézményi szervezetünk az átalakulást nagyon nehezen élte meg. A tantestületem több mint 2/3-a új kollégákból áll, új tanulói generáció („Z”) érkezett hozzánk, és a szülők mentalitása, elvárása is sokat változott. Az állami centralizációval új oktatáspolitikai elv és gyakorlat érvényesül.

Azt gondolom, hogy szervezetünk megújítása miatt újra kell gondolni szervezetünk hét alapelemét (küldetés, alapelvek, célok, munkatársak, szervezet, folyamatok, eszközök). Meg kell erősíteni egyes elemeit, illetve tudatosítani kell a szervezet tagjaiban ezeket. Kétségtelen, hogy új elemekkel is kell bővíteni, egyes részeit pedig el kell vetni. Az első 3 alapelem (a küldetés, az alapelvek, a célok) a mi szellemi termékünk, kifelé is és befelé is megmutatja a mi közös nevezőnket („SZIGet”, „Istvános szellem”, „kert és műhely”). Középen állunk mi munkatársak, a szervezet dolgozói, képességeinkkel, tudásunkkal, akaratunkkal megteremtjük a szervezeti kereteket, a folyamatok és az eszközök segítségével mindezeket.

Vezetői programom pontosan ezt a célt szolgálja:

1. A Szent István Gimnázium erényeinek továbbvitele
2. A Szent István Gimnázium megújítása az elmúlt 5 évben
3. A Szent István Gimnázium megújítása az elkövetkezendő 5 évben

A szervezetfejlesztésért a közeljövőben a következő lépéseket szeretném megtenni:

1. A nevelőtestület szervezetként történő megújítását: a vezetőség megújulása, az új munkaközösség-vezetők és osztályfőnökök integrálása a csapatba, fiatalítás, igazi mentor-szerep érvényesítése, a szervezeti kultúra alakítása közös műhelymunka keretében;
2. Közös belső szabályok létrehozása (tanári házirend elkészítése);
3. Tudatosítás (rég és új szervezeti alapelemek megismertetése, megismerése, elfogadtatása, visszacsatolás, pl. konzervatív nevelési elvek) értekezletek, szakmai műhelyek, tanári levelezés és egyéb csatornákon.

2.12 Diák-és szülői szervezet

Örvendetes tény, hogy az elmúlt évben a Diáktanács látványosan megélnéző diákéletet hozott iskolánk mindennapi működésébe. Az új diákvezetőség új szervezeti keretben két területen aktivizálta magát. Az önérvényesítés keretében bekapcsolódtak alapdokumentumaink módosításába és a Házirendünk felülvizsgálata során szakmai precizitásukkal méltán elismerést hoztak. Elképzeléseikkel többször voltak nálam (pl. szakmai műhelyek), a jövőben is szívesen látom őket és támogatom azokat. A magas színvonalon megszervezett és lebonyolított programjaikat (bál, rendezvény, akciók) anyagilag is támogatja az iskolai alapítvány. Szeretnék biztosítani számukra egy külön közösségi teret, internettel, kényelmes bútorzattal (babzsák), az új honlapon

megjelenési felülettel. A diáksegítő tanárral vagy közvetlenül a diáktanács vezetőségével egy rendszeres disputát szeretnék meghonosítani.

A szülői szervezettel (SzMK) mindig partneri, szoros belső kapcsolatunk volt. Szeretném ezt megőrizni, illetve bővíteni azzal, hogy rendszeres időközönként a személyes találkozókat követően, vezetői levelek formájában kapna minden szülő tájékoztatást az iskolát érintő fontos ügyekről és köszönetet a támogató munkájukért. Többször felmerült a fogadódélután bevezetése is (a szülői értekezleteken és fogadó órákon kívül), erre, amennyiben valóban igény van, nyitott vagyok.

2.13 Nemzetközi kapcsolataink

Az elmúlt 15 évben sikerült kiépítenünk egy kisebb „birodalmat”, aminek a létrehozása sem volt könnyű, de annak fenntartása még nagyobb kihívást jelentett számunkra. A két határon túli magyar gimnáziummal szeretném nemcsak fenntartani az eddigi kapcsolatunkat, hanem bővíteni is. A vendégtanár, cseretanár programot szeretném tovább erősíteni, amikor is egy-egy kolléga egymás iskolájában tapasztalatot szerez az ottani oktatásban. Ezt ki lehetne terjeszteni a diákokra is (1-2 tanuló, 1-2 hét). A német középiskolai kapcsolat egy része kifáradt, elsorvadt (Berlin, Amberg, Magdeburg, Stadtlohn), pedig nagy szükség lenne az egyetlen megmaradt wildeshauseni partner mellé még iskolát találnunk. Az aacheni gimnáziummal is ki lehetne építeni egy klasszikus csereprogramot, illetve tárgyalások folynak egy düsseldorfi gimnáziummal is. Tanulóink angol nyelvi környezetbe kerülését támogatom az angliai utak, vagy új partnerek (dán, svéd) megtalálásával. Az olasz (San Vito) nagyon szoros, „baráti” kapcsolatot, szeretném fenntartani. Új kapcsolatok kiépítését szolgálja, hogy ősszel mi leszünk házigazdái több külföldi partneri iskola (angol, ír, francia, olasz, német, dán, orosz, lett, lengyel) találkozásának.

2.14 Fűtésekszerűsítés, tetőfelújítás, udvarrekonstrukció, folyosók és termek felújítása

Fűtésünket több mint 30 éves gázkészülékek adják. Három évvel ezelőtti leállításuk (keringető szivattyúk), az állandó alkatrészhiány, valamint a balesetveszélyes állapotuk jelzik az azonnali csere szükségességét. A fenntartónk az idei évre 55 millió Ft-ot irányzott elő a fejlesztésre. Egy pályázat (KEHOP-5.2.11.) keretében vélhetően sikerül a fűtésekszerűsítést összekapcsolni ÖKO-létünkkel. A pályázat a „Fotovoltaikus rendszerek kialakítása központi költségvetési szervek részére” napelemes rendszer kialakítását és saját villamosenergia-igény közvetlen kielégítését szolgálja.

A tetőnk felújítása sem várhat évekig. A leghatékonyabb megoldást a tetőnk teljes rekonstrukciója jelentené, amely a 80-as években beépített tetőnk azbeszttartalmú válaszfalainak a bontását, a tetőtér újrahasznosítását, a gerendázat részleges, a nyílászárók teljes, a bádoglemez és attika teljes cseréjét jelentené. Természetesen összekapcsolva a fűtésekszerűsítéssel és a napelemek telepítésével. A több százmilliós beruházás forrása pályázati és állami forrás lehet, ezért mindent megteszek, amit egy intézményvezető megtehet. Szülőknél, öregdiákoknál, egyéb kapcsolati tőkén keresztül, és természetesen a fenntartónál „lobbizom” a mielőbbi megvalósulásáért.

Ezután jöhet a második emeleti és a padlástéri termek, folyosók teljes felújítása, villany- és hálózatszerelés, festés, mázolás, világítótestek cseréje, parkettacsizolás, lakkozás. Elsődlegesen a fenntartó segítségével gondolkodom, kisebb munkák esetén a szülők és az iskolai alapítvány támogatására számítok.

Az udvar teljes rekonstrukciós terve már elkészült. A hátsó udvari garázssor bontását követően egy szilárd burkolatú, kb.25-30 autó számára kialakított, kerítéssel elzárt parkoló épülne. A hátsó kaput ennek megfelelően áthelyezzük, automatizáljuk. Még További két rekortán pálya épülne, az egyik most készülő mellé, a másik a mostani kosárpálya helyén. 400 méteres „futókört” is kialakítunk a pályák és a zöld kertünk mellett. Reflektorok teszik használhatóvá sötétedés után is pályáinkat. Mindezt a BVSC-vel közösen (TAO-s forrásból) tervezem megvalósítani.

2.15 Saját bevételeink, pályázatok, alapítvány, eszközfejlesztés

Az elmúlt évek forráshiányos állapota felerősítette a saját bevételek iránti igényünket. A klasszikus saját bevétel (a fenntartó által engedélyezett és kezelt) termelése 15 éve alapvető feladat nálam. Szerencsére az elmúlt évben már ígéretet kaptunk egy 50%-os visszatérítésre, ez az egyéni érdekeltséget is növeli: a vagyon gyarapítása örvendetes, tanulóink érdekét szolgál. Szerencsére az elmúlt évben már ígéretet kaptunk egy 50%-os visszatérítésre, ami az egyéni érdekeltséget is növeli, hiszen a vagyon gyarapítására, tanulóink érdekére szolgál. Az elmúlt években tanuló székeket, asztalokat vásároltam ebből, és a jövőben is bútorvásárlásra, termék felújítására szeretném szánni a várható bevételeket. Saját bevétel növelésére nem igazán látok lehetőséget, mert az elmúlt másfél évtizedben maximálisan bérbe adtuk a tornatermeinket, egyéb termeinket. A BVSC-vel kötött megállapodás miatt a nagy tornatermünk kiadhatósága lenullázódott. Továbbra is minden pályázati lehetőséget megragadunk, legyen az pár 100 ezres vagy akár több milliós.

Az Alapítványunk bevételeit még lehet növelni (a szülők és öregdiákok mellett egy-egy nagyobb szülői cég támogatásával), amiért nekem és csapatomnak hatékonyabb PR-munkát kell végezni. A támogatói körnek pedig látványosabb visszajelzést, köszönetet kell adnunk.

Eszközfejlesztési elképzelésem:

1. Minden osztályteremben legyen új, stabil, szélessávú internet hálózat és tanuló és tanári wifi, projektor, pc.
2. A harmadik gépterem mellett legyen negyedik terem, ahová nem csak az informatika órák keretében, hanem előre bejelentkezés alapján tanítási órát lehet szervezni.
3. Egy tabletes terem is szeretnék berendezni, a tabletek egy szekrényben lesznek elzárva, és azokat a tanár osztja ki.
4. Minden tanárnak legyen laptopja, amelyet egyéni felelősséggel kezel és használ a tanítási órákon.
5. Könyvtárbővítés, fejlesztés keretében szeretném a bútorzatot részben cserélni, minimum négy számítógépet beállítani a diákoknak, és digitális tananyaggal bővíteni az állományt.
6. A díszterem hangosítását szeretném tovább fejleszteni (keverő pult, microportok) és a szellőzést megoldani (légbefűvés).
7. A fizika- kémia- biológia szertárak állományának gyarapítása, modernizálása folyamatos megújulást jelentene.
8. A rajz és vizuális nevelés, valamint az ének-zene termék eszközfejlesztése és díszítése is tervem szerves része.
9. Évente minimum három terem bútorzatának a cseréjét szeretném elérni.
10. Az új közösségi terek felszerelését (bútorzat, eszközök, díszítés) próbálom minél gyorsabban megvalósítani.

11. A tornaöltöző termek, a tornaszertár bútorait (folyosói szekrények) szeretném cserélni, az eszközparkot folyamatosan fejleszteni.
12. A kora nyári tanítás szükségessé teszi több termünk légkondicionálását. Elsődlegesen az érettségi termeket (Babits, Herman), az új géptermekeket, a tanárit szeretném felszerelni klímaszerkezetekkel.

3. Összegzés

15 évvel ezelőtt az egyik legfiatalabb iskolaigazgatója voltam az országnak. Óriási lendülettel és nagy testületi támogatással, csapatmunkában tudtam megvalósítani álmomat. Új vezetés, új kollégák, új szerkezet, új tantervek, tananyag segítettek munkámat. Az újabb 5 év a stabilizációt hozta a Szent István Gimnáziumnak. Eredményeink, népszerűségünk soha nem látott magasságokba vitt minket. Példaértékű oktató-nevelő munkánk hátterében egy nagyon jó csapatszellem, összetartozás, csapatmunka állt. Beérett az, amit 2003-ban még csak reméltem és gyakran mondtam is: „kell nekem egy jó csapat”!

Öt éve ugyanolyan lelkesedéssel kezdtem bele az új vezetői programom megvalósításába. Sajnos a közoktatásban bekövetkezett drámai változások, illetve a tantestületem belső válsága válságmenedzselésre kényszerítettek. A csapatom először elfáradt, van, aki lázongott, van, aki apátiába süllyedt. Felelősségem és kötelességem, hogy felépítsem újra a nagy csapatomat, hogy fenntartsam eredményeinket, hogy ismét az legyen gimnáziumunk, amire mindig büszkék voltunk: „Kert és műhely”, „SZIGet”, hogy ismét érezzük az „istvános szellem” erejét!

Mindig voltak válságos évek a „István” életében, és voltak olyan iskolaigazgatók, akik kivezték ebből gimnáziumunkat. Az alakulás éveiben 3 helyszínen 1160 diák tanult, de Timár Pál igazgató úr kijárta a minisztériumnál az új épülethez szükséges összeget, és felépítette iskolánkat. A két világháborúban hadikórház és laktanya működött az intézményben, így más iskolák (pl. Fasori) adtak helyet nekünk. Az 50-es években a Gorkij Intézet foglalta el épületünket, akkor a Radnóti adott teret nekünk délutáni tanítással. 1956 után Konorót igazgató úr nemcsak „visszafoglalta” az épületet, hanem sok tehetséges tanárt is hozott az Istvánba.

Az épület megépítése óta problémát jelentett a tető, a fűtés. Az oktatáspolitikai állandó változása, a tanszabadság, a tanári munka megbecsülésének a kérdése állandó alkalmazkodást vagy küzdelmet, a probléma megoldását jelentette a mindenkori igazgatók számára.

Vezetői programom egy teljesíthető, az elmúlt 15 (és egyben az elmúlt 116) év sikereire építkező, de a 21. századi kihívásokra is választ találó elképzelés. A legfontosabb feladatom a szervezetfejlesztés, a belső együttműködés és kommunikáció megerősítése, a kollégák szakmai-módszertani fejlesztése (4K, IKT, szakmai műhelyek). Az oktatás megújulást szolgálja az új, helyi tantervünk, az emelt szintű képzés visszaállítása a 4 évfolyamos képzésnél, a digitális iskolaprogram, a belső vizsgák rendszere. Diákjaink és kollégáim motiválását és „boldogságérzését” szeretném növelni a közösségi terekkel, közösségi programokkal, külföldi kapcsolatrendszerünkkel és összességében mindazzal, amit az egész programom sugall:

Az István az ország egyik legjobb gimnáziuma maradhat és lehet, ahová jó járni, ahová jó visszatérni, ahová szívesen hozza majd a gyermekét, unokáját is az egykori istvános diák.

Befejezés

Úgy érzem, válaszút előtt állunk. Meg tudunk-e maradni annak az István Gimnáziumnak, amelyre büszkék vagyunk, vagy elindulunk egy lejtőn, és eltűnünk az átlagos iskolák középmezőnyében?

Úgy érzem személyem és vezetői programom a garancia arra, hogy megújulva, megerősödve tovább vigyük értékeinket. Édesapám, nagyapám is vezető pozícióban dolgozott. Megtanultam Tőlük, hogy a legfontosabb a közösség, az azt alkotó ember. Felelősek vagyunk értük, hiszen vezetőként adatik a lehetőség, hogy segítsük munkájukat, életüket. Alázattal és nem hatalommal kell közelíteni embertársaink felé. Következetesen kell a közösségi érdekeket képviselni, ez néha felülírja az egyéni érdekeket, és konfliktust eredményez. Persze sokszor rugalmas is a jó vezető, mert különben nem lesz jó csapatjátékos. A felelősség, az alázat, a következetesség és a rugalmasság mellett a legfontosabb értékeim közé tartozik a nyíltság. Tanárként és igazgatóként sem csalatkoztam soha az őszinte szó erejében, a tiszta szívben és a nyílt tekintetben.

Van, aki 50 évesen lesz először igazgató, én fél évszázaddal és 15 év vezetői tapasztalatával elég erősnek érzem magam arra, hogy ne csak tovább vigyem vezetői programomat, hanem én magam is megújuljak, hogy megújítsam gimnáziumunkat.

Mottóm: hagyomány és innováció, kellő optimizmussal!

"Aki nem próbálja meg a lehetetlent, az a lehetségest sem fogja elérni soha."

(Goethe)